

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

222/00.04.00/2014

Kunnanhallitus § 157

Valmistelija: kunnansihteeri Eeva Suomalainen

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lain valmistelusta ja koordinoinut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista. Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

1. kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
2. kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
3. kuntatalousohjelmasta (12 §)
4. kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
5. valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
6. osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5.luku)
7. kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
8. alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
9. kuntastrategiasta (39 §)
10. kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
11. johtajasopimuksesta (43 §)
12. omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)
13. kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
14. luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
15. päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
16. sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

17. kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
18. otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
19. toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
20. alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjässä ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
21. erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelystä (119 ja 120 §)
22. tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
23. tilintarkastuksesta (123 §)
24. tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
25. kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun veloitteesta (15 luku) sekä
26. lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä. Lausunnoissa toivotaan käytettävän edellä mainittua otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä. Sonkajärven nuorisovaltuusto on kokouksessaan 13.8.2014 antanut lakiuudistuksesta oman lausuntonsa.

Lakiluonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla osoitteessa](http://www.sivuilla osoitteessa):

www.kuntauudistus.fi

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

1. kunnan toiminnan käsitteestä (6 §): **ei huomautettavaa**
2. kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §): **ei huomautettavaa**
3. kuntatalousohjelmasta (12 §): **lisää valtion ohjausta ja valtaa, mutta ei sitouta valtiota turvaamaan kuntien taloutta.**
4. kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §): **ei huomautettavaa**
5. valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §): **ei huomautettavaa**
6. osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5.luku): **Nuorisoneuvosto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto tulee säilyttää vapaaehtoisina toimieliminä. Ei ole selvää ja perusteltua, että jokaisessa Suomen kunnassa on**

oltava tällaiset toimielimet, kun muutoin lakiluonnos sallii kunnalle vapaat kädet muodostaa tarvittavia toimielimiä. Vanhus-/ikäihmisten neuvostosta on jo riittävät säädökset vanhuspalvelulaissa.

7. kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §): **ei huomautettavaa**
8. alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §): **ei huomautettavaa**
9. kuntastrategiasta (39 §): **kuntastrategian päivittämisen aikataulu tulee olla kunnan omassa harkinnassa**
10. kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §): **ei huomautettavaa**
11. johtajasopimuksesta (43 §): **johtajasopimuksen voi hyväksyä myös kunnanhallitus**
12. omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §): **ei huomautettavaa**
13. kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku): **ei huomautettavaa**
14. luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.): **§ 74 1 momentin 3 kohdan sääntely liittyy konsernijohtamiseen. Lähtökohtana on, että henkilö ei voisi olla samaan aikaan kunnan konsernijohtoon kuuluvassa kunnanhallituksessa ja konserniyhtiön hallituksessa. Kunta katsoo, että säädös heikentää kuntien mahdollisuuksia konserniohjaukseen ja se tulisi poistaa. Kunnanhallituksen jäsenten osallistuminen tytäryhtiöiden päätöksentekoon tehostaa konserniohjausta ja -valvontaa.**
15. päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §): **ei huomautettavaa**
16. sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §): **ei huomautettavaa**
17. kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.): **ei huomautettavaa**
18. otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §): **ei huomautettavaa**
19. toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §): **ei huomautettavaa**

20. alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §): **ei huomautettavaa**
21. erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelystä (119 ja 120 §), **ei huomautettavaa**
22. tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §): **ei huomautettavaa**
23. tilintarkastuksesta (123 §): **ei huomautettavaa**
24. tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §): **ei huomautettavaa**
25. kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku): **ei huomautettavaa**
26. lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä: **lain voimaantulo esitetyssä aikataulussa (1.1.2015) on liian nopea ottaen huomioon uudistustyön laajuuden ja saapuvien lausuntojen määrän**

Lisäksi kunnanhallitus merkitsee tiedoksi seuraavan Sonkajärven nuorisovaltuuston lausunnon (13.8.2014) ja sisällyttää sen kunnan lausuntoon:

"Sonkajärven nuorisovaltuusto kokee lakiuudistuksessa esitettyjen tavoitteiden ja säädösten tuovan hyvin lisämahdollisuuksia nuorten tapoihin ja keinoihin vaikuttaa heitä koskettaviin asioihin. Aktiivinen nuorisovaltuusto, kuten Sonkajärvellä, tai muu nuorten vaikuttajaryhmä on kunnassa kuin kunnassa nuorten viihtyvyyttä, yhteenkuuluvuutta ja yleistä kansalaisaktiivisuutta kehittävä tekijä. Huomioitavaa uudistuksen velvoittamispykälässä on kuitenkin, että nuorisovaltuuston toiminta tulee perustua vapaaehtoisuuteen eli nuoria ei voi pakottaa jäseneksi. Pakotettu vaikuttajaryhmä ei todennäköisesti ole kestävä kehityksen tai muun toiminnan kannalta omiaan lisäämään nuorten aktiivista osallistumista."

Päätös

Kunnanhallitus:
Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Otteen oikeaksi todistaa

Sonkajärvellä 22.8.2014

Eeva Suomalainen
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Valtiovarainministeriö